

ni s-per, kör omkull. — 2) Falla öfver ända, stupa omkull. (Har, för denna bem., i Impf. *Stalp*; Sup. *Stulpit*; Part. pret. *Stulpen*.) *Hästen stalp under honom. Ofta har han raglat, men aldrig stulpit. Han stalp och dog. — Stjelpning, f. 2.* [Stjalpa.]

STJELPUGN, m. 2. Ett slags gjutugn, hvarur det smälta jernet utstörtas genom ugnens stjelpning.

STJERN, m. sing. Se *Blås, 1.*

STJERNA, f. 1. 1) a) (i vidsträckt mening) Benämning på alla himlakroppar, utom solen och månen, således äfv. planeter (Irrstjerner) och kometer (svansstjerner). *S-nornas lopp, rörelse. En s. af första storleken.* (Fig.) *Under en lycklig s.,* under lyckliga förbud. *Vara född under en lycklig s.,* hafva god lycka. *Upphöja till s-norna,* i hög grad prisas, berömma. — 2) Hvad som liknar en stjerna. *Slå en s. i isen. S. på en sporre,* kringlan derpå. — 3) Stjernformig prydnad, hvilken bäres på bröstet såsom utmärkelsetecken, tillhörande någon orden (Ordensstjerna). *Prydd med s-nor och band.* — 4) Stjernformigt hänvisningstecken i böcker. Äfv. Asterisk. — *Ss. Stjernbeströdd* ell. *-strödd, -fögar, -flock, -form, -full.*

STJERNANIS, schär'nániss, m. sing. Frukten af Stjermanisträdet, hvilken består af flera i stjernform sammanväxta fröhus, med en angenäm kryddsmak.

STJERNANISTRÄD, s. n. 3. Ett träd i Kina och på Japan, likt ett lagerträd, med stora gula blommor, och hvars frukt kallas Stjermanis. *Illium anisatum.*

STJERNBILD, m. 3. (astr.) Grupp af fixstjerner, som man tänker sig under någon viss bild, t. ex.: *Jungfruns s.* — *Syn.* Konstellation.

STJERNBINDEL, m. 2. pl. — *bindlar.* Ett slags fältskärbindel.

STJERNBLOMMA, f. 1. Örtslägtet *Stellaria.* Se äfv. *Aster.*

STJERNBYGN, n. 3. (tidr.) Tiden för en hel jordens omhvälfning kring sin axel.

STJERNFALL, n. 3. 1) Luftfenomen, hvilket visar sig i luftens högre regioner såsom en fallande stjerna, med ett lifligt hvitt ljus. — 2) (fig. skämtv.) Ordensutnämning.

STJERNHIMMEL, m. 2. pl. — *himlar.* Himlahvalfvat.

STJERNHJUL, n. 3. (mek.) Hjul, som har tänder eller kuggar i sin periferi.

STJERNHVALFVET, n. sing. def. Himlahvalfvat.

STJERNHYACINT, schär'rhya'sinnt, m. 3. En art af örtslägtet *Scilla.*

STJERNIG, a. 2. Beströdd med stjerner.
STJERNKIKARE, m. 3. 1) Se *Astronom.* — 2) En taggen fisk, i Medelhafvet, 8 till 10 tum lång, med ögonen på pannan. *Uranoscopus scaber.*

STJERNKIKARKONST, f. 3. Se *Astronomi.*

STJERNKIKERI, n. 3. 1) Astronomiskt observatorium. — 2) Se *Astronomi.*

STJERNKLAR, a. 2. Klar och med tindrande stjerner. *S. himmel, natt. Det är s-t.*

STJERNKLASE, m. 2. pl. — *klasar.* Se *Stjernbild.*

STJERNKOPP, m. 2. pl. — *koppar.* (af t. *Kopf, hufvud*) Häst med stjern.

STJERNKORALL, --åll, m. 3. Ett slags korall, som har en kalkmassa med runda grenar, II.

fullsatt med stjernlika rum för polyperna. *Madrepóra.*

STJERNKORS, n. 3. (herald.) Kors, hvars armar äro aspetsade mot ändarna.

STJERNKRETS, m. 2. 1) Grupp af stjerner. — 2) Se *Solsystem.*

STJERNKUNNIG, a. 2. o. s. Kunnig i astronomi.

STJERNKUNNIGHET eller **STJERNKUNSKAP, f. 3.** Se *Astronomi.*

STJERNLJUS, a. 2. Se *Stjernklar.* — *S. n.* Ljus, som utbreder sig ifrån stjernorna.

STJERNMOSSA, f. 1. Moss-slägtet *Mnium.*
STJERNSAFIR, schär'nsafir, m. 3. En ädelsten, dels perigrå, dels röd, och som har den egenskapen, att, om en sida afslipas, återkastas ifrån den afslipade fläcken ett sexstråligt ljus, likt en stjerna. [-saphir.]

STJERNSKANS, m. 2. (befästn.) En i tenaljform bruten, slutn skans.

STJERNSKOTT, n. 3. Se *Stjernfall.*

STJERNSLAGG, m. 3. Ett slags asbest med stjernlika fibrer.

STJERNSTEN, m. 2. Stjernformig förstening.

STJERNSTÖR, m. 2. Fisk af Störslägtet, 4 fot lång, smärt, med mycket lång nos. *Acipenser stellatus.*

STJERNTID, m. 3. (tidräkn.) Tiden för stjernhimmelskenbara dagliga omhvälfning kring jorden.

STJERNTISTEL, m. 2. pl. — *tistlar.* En art af Tistelslägtet. *Carduus stellatus.*

STJERNTYDARE, m. 3. Se *Astrolog.*

STJERNTYDERI, n. 3. - *TYDNING, f. 2.* ell. - *TYDARKONST, f. 3.* Se *Astrologi.*

STJERNTÄRTA, f. 1. Ett slags tärt, uppsatt i stjernform.

STJERNUR, n. 3. Ett slags inrättning, hvarigenom af stjernornas stånd nattens timmar bestämmas.

STJERNVETENSKAP, f. 3. Se *Astronomi.*

STJERNÄR, n. 3. (tidräkn.) Periodiskt solår eller den tid, som jorden använder att beskrifva 360° omkring solens medelpunkt.

STJERNÖRT, f. 3. Se *Stjernblomma.*

STJERT, m. 2. 1) Den utom sjelfva kroppen utskjutande förlängning af ryggraden hos fåglar och fiskar. Fågelstjert, Fiskstjert. *Vicka på s-en som en sädesårta.* — 2) (fam.) Se *Stuss.* — 3) a) Hammarskaftets förlängning bakom hylsten, på knipphamrar. — b) Bakre delen af kolfven i ett lås. — c) Den bakåt gående, något nedböjda delen af en hösspipa. — d) (skepp.) En kort tågända, fästad vid ett annat tåg, en kaus eller ett block, för att fastgöra dem, der de skola brukas. — e) *S-en på en plog,* se *Plogstjert.* [Stjärt.]

STJERTAND, f. 3. pl. — *änder.* En art af Andslägtet, öfver 2 fot lång, med lång näbb, grön vingspegel och svartaktiga eller gråa ben. *Anas acuta.*

STJERTBLOCK, n. 3. (skepp.) Block med stjert i st. f. hake.

STJERTFENA, f. 1. Fena vid stjerten på fiskar.

STJERTFJÄDER, m. 2. pl. — *fjädrar.* Fjäder i stjerten på en fågel.

STJERTHAMMARE, m. 2. pl. — *hamrar.* Smideshammare med stjert (3, a).

STJERTMES, m. 2. Fågel af Mesarnes slägte. *Parus caudatus.*